

RZZR.050.9.2025.JK
Warszawa, 26 czerwca 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,
odpowiadając na interpelację nr 9834 Posła Grzegorza Płaczka w sprawie danych dotyczących wczesnego żywienia w Polsce w latach 2020-2025, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

Karmienie piersią jest najlepszym sposobem żywienia noworodków i niemowląt i stanowi normę wczesnego żywienia dzieci. W odpowiedzi na pytanie w jaki sposób przekazywane są informacje na temat czynników ryzyka przedwczesnego przerwania karmienia naturalnego informuję, że rodzice mają możliwość wyboru sposobu żywienia swoich dzieci, który musi zostać uszanowany. W celu podjęcia świadomej decyzji w tym zakresie, personel medyczny zobligowany jest do dostarczenia matce informacji spójnych i zgodnych z aktualną wiedzą na temat laktacji w zakresie korzyści i metod karmienia piersią lub mlekiem kobiecym. Preparat do początkowego żywienia może zostać podany wyłącznie na zlecenie lekarza lub zgodnie z decyzją matki, po wcześniejszym udzieleniu jej informacji o takim żywieniu. Dodatkowo kobieta w położeniu ma prawo do ciągłej, profesjonalnej opieki położnej w miejscu zamieszkania albo pobytu, w czasie której udziela matce porad laktacyjnych z uwzględnieniem czynników ryzyka niepowodzenia w laktacji oraz pomaga w rozwiązywaniu problemów związanych z laktacją. Powyższe szczegółowo regulują przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1324). W odniesieniu do prośby o przedstawienie wskaźników karmienia naturalnego za ostatnie 5 lat, poniżej przedstawiam dostępne wskaźniki karmienia naturalnego za lata 2020, 2021, 2022, 2023. Aktualnie nie są możliwe do pozyskania dane statystyczne w tym zakresie za 2024 r.

Rok	Liczba noworodków w dniu wypisu ze szpitala				
	Karmionych wyłącznie piersią lub mlekiem odciągniętym	Karmionych mieszane	Karmionych sztuczne	Brak danych	Ogółem
2020	196 199	84 953	7 518	27 940	316 610
2021	198 861	92 089	8 132	19 752	318 834
2022	167 821	87 469	7 772	19 244	282 306
2023	146 551	83 465	7 626	21 453	259 095

Źródło: Ogólnopolskie Badanie Chorobowości Szpitalnej Ogólnej - NIZP-PZH PIB

Rok	Liczba noworodków przedwcześnie urodzonych w dniu wypisu ze szpitala				
	Karmionych wyłącznie piersią lub mlekiem odciągniętym	Karmionych mieszane	Karmionych sztuczne	Brak danych	Ogółem
2020	12 404	9 318	1 415	35	23 172
2021	13 852	10 014	1 577	35	25 478
2022	11 969	9 634	1 350	60	23 013
2023	9 825	8 961	1 257	61	20 104

Źródło: Ogólnopolskie Badanie Chorobowości Szpitalnej Ogólnej - NIZP-PZH PIB

Rok	Miesiąc życia dziecka	Liczba dzieci zbadanych w POZ	Karmionych wyłącznie piersią	karmionych mieszane	karmionych sztucznie
2020	2-6 miesiąc	253 104	126811	54883	45852
2021		260 996	130 197	58 390	46 344
2022		242 076	116 458	52 940	44 333
2023		216 807	103 388	47 401	38 802

Źródło: Centrum e-Zdrowia, Sprawozdanie o działalności i pracujących w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej (MZ-11)

Rok	Miesiąc życia dziecka	Liczba dzieci zbadanych w podstawowej opiece zdrowotnej	Karmionych piersią	karmionych mieszane	karmionych sztucznie
2020	12 miesiąc	164 735	21 328	36 726	93 822
2021		168 465	21 215	39 167	94 389
2022		159 395	20 015	36 254	86 338
2023		145 133	18 593	33 966	77 472

Źródło: Centrum e-Zdrowia, Sprawozdanie o działalności i pracujących w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej (MZ-11)

Poniżej przedstawiam również dane dotyczące wydatkowanych kwot na refundację sztucznych mieszanek za ostatnie 5 lat. Dane zawierające szczegółowe nazwy preparatów stanowią załącznik nr 1 do interpelacji.

Lata	Suma z liczba opakowań	Suma z kwota refundacji
2020	4 127 456,00	170 350 631,48
2021	4 067 439,00	187 438 720,00
2022	3 691 621,00	173 906 531,25
2023	3 117 637,00	156 091 562,73
2024	2 832 228,93	156 218 104,84

Źródło: Narodowy Fundusz Zdrowia, Departament Gospodarki Lekami

W odpowiedzi na pytanie dotyczące materiałów promujących karmienie naturalne, szkoleń personelu medycznego z zakresu wsparcia laktacyjnego, kampanii informacyjnych przygotowanych przez Ministerstwo Zdrowia lub NFZ oraz kwot wydatkowanych na druk i dystrybucję materiałów, uprzejmie informuję, że ze środków Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021- 2025 na promocję karmienia piersią w ramach celu operacyjnego 1: profilaktyka nadwagi i otyłości zaplanowano - 10 041 000 zł.

W ramach powyższych środków w latach 2023-2025 odbywa się dystrybucja do podmiotów leczniczych poradnika pn. „Karmienie piersią”, który dostępny jest na stronie internetowej: (<https://www.gov.pl/web/zdrowie/karmienie-piersia>) w liczbie 210 tys. egzemplarzy rocznie do 288 szpitali, bezpłatne kursy specjalistyczne dla położnych „Edukacja i wsparcie kobiety w okresie laktacji” (1100 położnych rocznie od 2024 r.) oraz realizowane są działania promujące karmienie piersią z okazji Światowego Tygodnia Karmienia Piersią. Dodatkowo, w ramach zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. „Upowszechnianie rozwiązań systemowych w zakresie zdrowia prokreacyjnego, w tym w opiece prekoncepcyjnej i okołoporodowej” w latach 2023-2025 został opracowany Informator ABC opieki okołoporodowej”, który dostępny jest na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia (<https://www.gov.pl/web/zdrowie/opieka-okoloporodowa>). W wersji papierowej dystrybuowany jest do poradni ginekologiczno-położniczych oraz położnych podstawowej opieki zdrowotnej (zaplanowano dystrybucję 185 tys. szt. informatora rocznie). Na realizację tego działania przeznaczono 1 980 773 zł. Informator oprócz wielu informacji związanych z karmieniem piersią zawiera również szczegółowe informacje o obowiązkach szpitala i oddziału położniczego dotyczących laktacji i odżywiania noworodka oraz pozycje w czasie karmienia piersią.

Biorąc pod uwagę, jak istotne dla zdrowia dziecka i matki jest naturalne karmienie piersią, szereg działań edukacyjno-informacyjnych mających na celu promowanie i wspieranie karmienia piersią wśród kobiet w ciąży, młodych mam oraz personelu medycznego podejmowanych jest również przez Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ). Materiały poświęcone tej tematyce można znaleźć, m.in. na portalach NFZ, w szczególności Akademia NFZ, Diety NFZ, a także na portalu Pacjet.gov.pl. Przykładami takich artykułów są: „Dlaczego warto karmić piersią”, „Profilaktyka od pierwszych dni życia”. Przykładowe artykuły z omawianego obszaru zamieszczone przez NFZ na portalu Pacjent.gov.pl to: „Mleko mamy najlepsze dla dziecka”, „Mniejsze ryzyko nowotworu dzięki karmieniu piersią”, „Nie ma jak mleko mamy”, czy też „Karmienie piersią – samo zdrowie dla mamy i dziecka”. W 2024 i 2025 roku uwzględniono tematykę naturalnego karmienia piersią także w ramach tzw. „Śród z Profilaktyką”, organizowanych przez oddziały wojewódzkie NFZ. Dzięki współpracy z Izbami Aptekarskim, Uniwersytetami Medycznymi, Fundacjami oraz specjalistami, uczestniczki wydarzeń mogą skorzystać z wykładów, warsztatów, porad laktacyjnych, a także indywidualnych konsultacji z ekspertami. W ramach działań profilaktycznych i edukacyjnych NFZ udostępnia na swojej stronie szkoleniowej on-line, (E-learning.nfz.gov.pl) szkolenia z zakresu karmienia piersią „O karmieniu piersią dla mam” i „Karmienie piersią - szkolenie dla personelu medycznego”. Szkolenia obejmują zagadnienia związane m.in. z przygotowywaniem do karmienia piersią w czasie ciąży, pierwszym kontaktem matki z dzieckiem, okresem stabilizacji laktacji a także karmieniem w dalszych miesiącach życia dziecka oraz powrotem do pracy i prawami matki karmiącej. Działania podejmowane przez Fundusz w tym zakresie nie generują kosztów, gdyż są realizowane w ramach bieżącej działalności informacyjno-edukacyjnej, z wykorzystaniem posiadanych zasobów, narzędzi komunikacyjnych oraz współpracy z ekspertami.

W odniesieniu do pytania dotyczącego kwot wydatkowanych na doposażenie szpitali w sprzęt laktacyjny, w poniższej tabeli przedstawiam środki wydatkowane w ramach zadania: odżywianie mlekiem kobiecym noworodków i niemowląt Programu polityki zdrowotnej służącego wykonaniu programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” latach 2021-2024.

Rok	Środki majątkowe	Środki bieżące	Łącznie
2021	4 768 402,61 zł	1 849 076,43 zł	6 617 479,04 zł
2023	1 482 816,28 zł	2 577 836,07 zł	4 060 652,35 zł
2024	135 020,54 zł	2 244 991,70 zł	2 380 012,24 zł
Ogółem	6 386 239,43 zł	6 671 904,20 zł	13 058 143,63 zł

W 2021 roku został dofinansowany przez Ministerstwo Zdrowia sprzęt dla banków mleka kobiecego, stanowiący ich wyposażenie m.in.: pasteryzatory mleka kobiecego, analizatory składu mleka, laktatory elektryczne przeznaczone do użytku szpitalnego. W 2023 r.

sfinansowano sprzęt dla nowego banku mleka w województwie podlaskim, a w 2024 r. sfinansowano zakup sprzętu do pozyskiwania mleka kobiecego i jego przechowywania dla podmiotów leczniczych współpracujących z bankami mleka kobiecego. W 2025 r. planuje się ponowne doposażenie w sprzęt funkcjonujące banki mleka kobiecego. Środki finansowe zabezpieczone na to zadanie w 2025 r. wynoszą 5 200 000 zł.

W odpowiedzi na pytanie dotyczące pominięcia w realizacji programu „za życiem” finansowania akcesoriów laktacyjnych (końcówki osobiste do laktatorów), informuję, że katalog sprzętu dla podmiotów leczniczych, w których funkcjonuje bank mleka kobiecego lub współpracujących z bankiem mleka kobiecego, zawarty w Programie polityki zdrowotnej służącemu wykonaniu programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” nie przewiduje możliwości zakupu akcesoriów laktacyjnych. Należy podkreślić, że zakup takiego sprzętu ze względu na jego wartość nie stanowi zbyt dużego obciążenia finansowego dla podmiotów leczniczych.

W odniesieniu do informacji o liczbie pracowników systemu ochrony zdrowia przeszkolonych w ciągu ostatnich 5 lat z zakresu poradnictwa laktacyjnego informuję, że w celu odpowiedniego przygotowania do wykonywania zawodu z uwzględnieniem jego specyfiki, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określił rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 755, z późn. zm.). W standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu lekarza (załącznik 1 do ww. rozporządzenia) - wskazano, że w zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- zasady karmienia naturalnego, żywienia dziecka zdrowego i zapobiegania otyłości oraz modyfikacje żywieniowe wynikające z chorób;
- uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne, przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób występujących u dzieci oraz ich powikłań w tym m. in.: ostrych i przewlekłych bólów brzucha, wymiotów, biegunek, zaparc, krwawień z przewodu pokarmowego, choroby wrzodowej, nieswoistych chorób jelit, chorób trzustki, cholestaz, chorób wątroby, alergii pokarmowych, wad wrodzonych przewodu pokarmowego.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- rozpoznać najczęstsze objawy choroby u dzieci, zastosować badania diagnostyczne i interpretować ich wyniki, przeprowadzić diagnostykę różnicową, wdrożyć terapię, monitorować efekty leczenia oraz ocenić wskazania do konsultacji specjalistycznej, w szczególności w przypadku objawów takich jak m. in.: zaburzenia odżywiania;
- prowadzić edukację zdrowotną pacjenta, w tym edukację żywieniową dostosowaną do indywidualnych potrzeb.

Mając na uwadze powyższe już na etapie studiów na kierunku lekarskim jest przekazywana wiedza w zakresie karmienia piersią.

Karmienie piersią noworodka rozpoczyna się po urodzeniu, kiedy matka i dziecko przebywają pod opieką lekarza specjalisty neonatologii oraz lekarza specjalisty położnictwa i ginekologii. Stąd tematyka laktacji i karmienia piersią jest przedmiotem szkolenia specjalizacyjnego w tych dziedzinach. Program szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie neonatologii przewiduje do opanowania przez lekarza m.in. tematykę dotyczącą:

- promocji karmienia piersią, znajomości technik prawidłowego przystawiania noworodka do piersi, rozpoznawania i rozwiązywania problemów laktacyjnych,
- farmakoterapii matki w okresie ciąży i laktacji,
- żywienie dziecka i kobiety w okresie laktacji i profilaktyka stanów niedoborowych,
- wpływ laktacji i karmienia na zdrowie matki,
- umiejętność praktycznego udzielania porady laktacyjnej,
- choroby matki w aspekcie laktacji,
- zasady żywienia noworodka,
- zasady odżywiania się matek karmiących.

Szkolenie z powyższego zakresu odbywa się w ramach kursu „Żywnienie w okresie noworodkowym i niemowlęcym”, kursu „Promocja zdrowia w perinatologii”, stażu podstawowego i stażu podstawowego i stażu kierunkowego w zakresie oceny i stymulacji rozwoju noworodka.

Program szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie położnictwa i ginekologii obejmuje wiedzę i praktykę z zakresu:

- fizjologii połogu, w tym laktacji i promocji karmienia piersią,
- postępowania w zaburzeniach i powikłaniach laktacji i ich leczenia,
- postępowania w przypadku zastoju pokarmu i nieprawidłowości w okresie laktacji;
- zasad farmakoterapii w czasie ciąży i laktacji,
- promocji karmienia piersią.

Szkolenie z powyższego zakresu odbywa się w ramach stażu podstawowego w zakresie położnictwa i ginekologii oraz stażu kierunkowego w poradni położniczo-ginekologicznej. Tematyka karmienia piersią i laktacji jest także przedmiotem szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie pediatrii i medycyny rodzinnej. Oczekuje się, że lekarz po ukończeniu szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie pediatrii wykaże się wiedzą i umiejętnościami z zakresu instruowania lub udzielenia porad przystawiania dziecka do piersi, oceny ssania, korygowania zaburzeń laktacji oraz sposobów podtrzymywania karmienia naturalnego, korzyści karmienia piersią oraz karmienie mieszane i sztuczne. Szkolenie z powyższego zakresu odbywa się w ramach stażu podstawowego, stażu kierunkowego w zakresie fizjologii noworodka oraz stażu kierunkowego w zakresie patologii noworodka. Z kolei program specjalizacyjny w dziedzinie medycyny rodzinnej obejmuje tematykę dotyczącą połogu, karmienia piersią, laktacji, doradztwa laktacyjnego, stosowania leków w okresie ciąży i laktacji oraz przeprowadzenia porady laktacyjnej. Szkolenie specjalizacyjne lekarzy w powyższym zakresie odbywa się w ramach kursu „Opieka nad pacjentem na różnych etapach życia”, stażu podstawowego w zakresie medycyny rodzinnej, stażu kierunkowego w zakresie pediatrii oraz stażu kierunkowego w zakresie neonatologii. W odniesieniu do położnej, informuję, że w obowiązującym standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu położnej (załącznik 5 do ww. rozporządzenia) - wskazane są efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odnoszących się do poradnictwa laktacyjnego, w tym problematyki karmienia piersią, rozwiązywania problemów laktacyjnych, wsparcia matki karmiącej i opieki nad noworodkiem, które absolwent kierunku położnictwo uzyskuje w trakcie kształcenia przeddyplomowego. Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku położnictwo uzyskuje wiedzę dotyczącą m.in. specjalistycznej problematyki z zakresu położnictwa, neonatologii oraz modeli opieki położniczej nad kobietą w każdym okresie życia i stanie zdrowia. Natomiast w zakresie umiejętności absolwent potrafi m.in.: udzielać świadczeń zdrowotnych w przypadku kobiety w okresie połogu i noworodka oraz sprawować opiekę nad matką i noworodkiem, promując karmienie naturalne oraz prowadzić działalność edukacyjno-zdrowotną, w tym poradnictwo laktacyjne. Absolwent studiów drugiego stopnia na kierunku położnictwo uzyskuje wiedzę i umiejętności w zakresie opracowywania i wdrażania programów edukacji zdrowotnej, w tym prowadzenia poradnictwa laktacyjnego; wytycznych i programów organizacji promujących karmienie piersią w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach oraz przepisy prawa w tym zakresie; czynników sprzyjających laktacji i zaburzających laktację; zasad postępowania w przypadku sytuacji trudnych w laktacji, relaktacji i laktacji indukowanej; wpływu leków, używek i chorób zakaźnych na laktację oraz możliwość karmienia piersią. Poza tym uzyskuje wiedzę i umiejętności do prowadzenia działań edukacyjnych w zakresie laktacji, obejmując specjalistyczną opieką kobietę i jej dziecko, niezależnie od stanu klinicznego i stopnia dojrzałości, w okresie przygotowania do karmienia piersią i w czasie jego trwania oraz w przypadku relaktacji i laktacji indukowanej.

W ramach kształcenia zawodowego przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarki (załącznik 4 do ww. rozporządzenia) absolwent uzyskuje podstawową wiedzę i umiejętności w zakresie zasad żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku. W ramach kształcenia podyplomowego pielęgniarka po ukończeniu specjalizacji w dziedzinie

pielęgniarstwa neonatologicznego uzyskuje wiedzę i umiejętności m.in. dotyczące edukacji położnicy w zakresie karmienia naturalnego i przystawiania dziecka do piersi w sytuacjach utrudniających karmienie ze strony matki, bądź noworodka oraz wykorzystywania różnych sposobów żywienia noworodka zdrowego i chorego, doboru metod karmienia noworodka chorego w zależności od stopnia dojrzałości i stanu klinicznego. Pielęgniarka specjalistka w dziedzinie pielęgniarstwa neonatologicznego sprawując opiekę nad dzieckiem w oddziałach neonatologicznych i pediatrycznych może realizować działania edukacyjne w zakresie laktacji. Jednocześnie uprzejmie informuję, że pielęgniarki i położne mogą aktualizować swoją wiedzę i umiejętności zawodowe w różnych rodzajach kształcenia podyplomowego. W ramach kursu specjalistycznego dla położnych „Edukacja i wsparcie kobiety w okresie laktacji”. Celem kursu jest przygotowanie położnej i pielęgniarki do kompleksowej opieki nad kobietą w okresie laktacji oraz realizacji zadań edukatora ds. laktacji.

Ponadto wiedzę i umiejętności w zakresie laktacji położne uzyskują w ramach szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie pielęgniarstwa ginekologiczno – położniczego, neonatologicznego oraz rodzinnego.

Mając na uwadze powyższe, każda położna w toku kształcenia zawodowego nabywa wiedzę i umiejętności niezbędne do realizacji świadczeń w zakresie poradnictwa laktacyjnego. Według danych Centralnego Rejestru Pielęgniarek i Położnych, prowadzonego przez Naczelną Radę Pielęgniarek i Położnych, liczba aktywnych zawodowo położnych wynosi 30 567 (stan na dzień 31.12.2024r.). Natomiast informacje dotyczące kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych, w tym liczba osób, które odbyły dane kształcenie, znajdują się na stronie Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego. W odniesieniu do pytania dotyczącego braku wprowadzenia do szpitali laktatorów „covidowych” informuję, że w opublikowanych na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia zaleceniach dotyczących sposobu postępowania w związku z aktualną sytuacją epidemiologiczną w przypadku noworodków matek zakażonych lub z podejrzeniem covid-19 wskazano, że warunkiem koniecznym w karmieniu dziecka ściągniętym z piersi pokarmem matki, u której potwierdzono zakażenie SARS-CoV-2 jest udział personelu medycznego oddziału w realizacji protokołu postępowania, opisującego zarówno przestrzeganie zaleceń dotyczących korzystania ze środków ochrony osobistej podczas kontaktów z kobietą w położu, jak i procedury pozyskiwania pokarmu i przekazywania go dla dziecka. Zalecenia te precyzują również wymogi dotyczące sprzętu, który szpital powinien zapewnić. W odniesieniu do laktatorów, powinien on spełniać warunki wyrobu medycznego (zalecana możliwość stosowania końcówek jednorazowych), który będzie na sali izolacyjnej pacjentki do jej własnego użytku w czasie pobytu w szpitalu. W przypadku, gdy szpital nie posiada takiego laktatora, a może zapewnić warunki do dezynfekcji termicznej pacjentka może posiadać swój laktator przyniesiony z domu. Zgodnie z ostatnimi wytycznymi, nie było przeszkód, aby matka mogła zachować kontakt z dzieckiem i karmić je piersią. Jednocześnie, należy pamiętać, że laktatory, używane w szpitalu powinny być wyrobami medycznymi oraz zapewniać bezpieczeństwo zarówno w czasie epidemii, jak również poza nią.

W odniesieniu do pytania, dlaczego tylko szpitale prowadzące bank mleka lub współpracujące z bankami mleka otrzymały dotację w ramach programu „za życiem” na zakup sprzętu laktacyjnego, informuję, że Program polityki zdrowotnej służący wykonaniu programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, w ramach którego finansowany jest ww. sprzęt jest dedykowany wyłącznie wykonaniu programu rządowego ustanowionego na mocy uchwały nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” (M.P. z 2022 r. poz. 64), w którym zostały określone jego podstawowe cele, założenia i finansowanie.

W odniesieniu do pytania o najczęściej stosowane metody podawania odciągniętego pokarmu lub sztucznych mieszanek noworodkom w szpitalach, informuję, że osoby sprawujące opiekę nad kobietą w położu, są zobowiązane uwzględnić prawidłowy dobór metody dokarmiania, który zgodnie z aktualną wiedzą nie zwiększy ryzyka pojawienia się problemów ze ssaniem piersi i laktacją. Diagnozę i przeprowadzone postępowanie powinny

odnotować w dokumentacji medycznej. Metody podawania odciągniętego pokarmu lub sztucznych mieszanek noworodkom nie są objęte obowiązkowym monitorowaniem przez Ministerstwo Zdrowia, są odnotowane w indywidualnej dokumentacji medycznej każdej pacjentki.

W odniesieniu do pytania dotyczącego stopnia wdrożenia w Polsce Standardów postępowania dla Unii Europejskiej w zakresie żywienia niemowląt i małych dzieci z 2006 r. oraz Strategii ochrony, wspierania i propagowania karmienia piersią informuję, że powyższe dokumenty stanowią rekomendacje dla stowarzyszeń, organizacji, instytucji rządowych i jako zalecenia są brane pod uwagę w działaniach podejmowanych na rzecz prawidłowego żywienia noworodków i niemowląt. Nie są jednak prawem powszechnie obowiązującym, wobec powyższego nie ma obowiązku ich wdrożenia i monitorowania stopnia realizacji.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Jerzy Szafranowicz
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/